

Betreft: Ongevraagd advies Implementatie VN verdrag inzake de rechten van personen met een handicap

Meierijstad, 31 januari 2018

Geacht College,

Naar aanleiding van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Meierijstad 2018 e.v. en het symposium “Onbeperkt meedoen voor iedereen! Leren inclusief denken” georganiseerd door Stichting Toegankelijk Meierijstad, d.d. 24-11-2017, dient de Adviesraad Sociaal Domein Meierijstad (ASD) een ongevraagd advies in. Het advies behelst een verzoek tot uitvoering van het VN verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Dit verdrag is niet vrijblijvend en middels dit advies wil de ASD uw College verzoeken om uitvoering te geven aan het VN verdrag m.b.v. lokale inclusie agenda.

Aanleiding: waarom is dit plan opgesteld?

Juli 2016 is het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap van kracht geworden. Een belangrijke stap in de continue opgave om participatiedrempels in de Nederlandse samenleving te slechten. En er voor te zorgen dat mensen met een beperking in de samenleving kunnen meedoen. Nu de ratificatie van het Verdrag is afgerond, breekt de implementatiefase aan.

Introductie: wat is de essentie van het Verdrag?

Het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap biedt een toegepaste uitwerking van bestaande mensenrechten. Doel van het Verdrag is een gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking in de maatschappij.

Het Verdrag is van toepassing op alle soorten handicaps die mensen kunnen beperken in het meedoen in de samenleving. Zowel fysieke, psychische als verstandelijke beperkingen. Het Verdrag beslaat veel terreinen die van belang zijn voor mensen met een handicap. Denk aan arbeid, onderwijs, wonen, goederen en diensten, verkeer en vervoer, zorg, ondersteuning, sport, cultuur, vrijetijdsbesteding en uitgaan.

Centraal in het Verdrag staat het bevorderen van inclusie en participatie van mensen met een handicap. Zo komen we tot een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen. Een inclusieve samenleving waarin non-discriminatie, gelijke kansen, toegankelijkheid en respect voor inherente waardigheid en persoonlijke autonomie algemene beginselen zijn.

Randvoorwaarden: wat voor plan heeft dit Verdrag nodig?

Het Verdrag benoemt een duidelijke stip aan de horizon: een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen. Maar een inclusieve samenleving is niet in één dag bereikt, vraagt om

een integrale aanpak en vergt de inzet van alle partijen in de samenleving. Tenslotte kan een inclusieve samenleving enkel worden bereikt als de mensen om wie het gaat goed worden betrokken bij de aanpak.

Dit implementatieplan is dan ook gebaseerd op vier randvoorwaarden:

- Langdurigheid: Dit plan bevat een procesaanpak gericht op langdurige inzet, waarbij tegelijkertijd eerste mijlpalen worden benoemd.
- Gelaagdheid: Dit plan bevat een structuur om te werken op diverse gebieden en niveaus.
- Gezamenlijkheid: Dit plan bevat werkafspraken tussen de gemeente en een aantal partijen die gedurende de implementatie optreden als bestuurlijke partners.
- Ervaringsdeskundigheid: Dit plan geeft een invulling aan het principe “Nothing about us without us”: in alle onderdelen van de aanpak worden werkmethodes ontwikkeld en ingezet om de betrokkenheid en participatie van ervaringsdeskundigen vorm te geven.

Samenhang met beleidsmatige inspanningen

Uit dit implementatieplan vloeien activiteiten voort op diverse gebieden en niveaus en deze activiteiten kennen in veel geval raakvlakken met bestaande beleidsmatige inspanningen. Op lokaal niveau zijn er bijvoorbeeld raakvlakken met inspanningen van gemeenten binnen het sociaal domein gekoppeld aan de Participatiewet, Jeugdwet, Passend Onderwijs of Wmo. Maar ook buiten het sociale domein, bijvoorbeeld op het gebied van de fysieke leefomgeving (Omgevingswet), sport, digitale toegankelijkheid of toerisme. Hiervoor zijn inspanningen nodig van de gemeente op het gebied van toegankelijkheid, publieke dienstverlening maar ook goed werkgeverschap.

Domeinen Gemeente

Domein	VN - verdrag
Maatschappelijke ondersteuning	Zelfstandig wonen (art. 19), eerbiediging Privacy (art. 22)
Jeugdbeleid	Kinderen met een handicap (art. 7) en Vrijheid van de persoon (art. 14)
Werk, inkomen, participatiewet	Werk en werkgelegenheid (art. 27), Behoorlijke levensstandaard (art. 28)
Verkeer en vervoer	Persoonlijke mobiliteit (art. 20)
Veiligheid (zoals brand en calamiteiten)	Risicovolle situaties (art. 11)
Bouwen, wonen, openbare ruimte	Toegankelijkheid (art. 9) en zelfstandig Wonen (art. 19)
Openbare gebouwen	Toegankelijkheid (art. 9)
Communicatie en beeldvorming	Bevorderen bewustwording (art. 8), Toegankelijkheid (art. 9), vrijheid van meningsuiting (art. 21)
Verkiezingen	Informatie (art. 9 en art. 21), toegankelijke Stemfaciliteiten (art. 29)
Cultuur, recreatie en sport	Deelname aan cultuur, recreatie, sport (art. 30)

Inclusief

In een inclusieve samenleving kan iedereen meedoen en wordt niemand gediscrimineerd of uitgesloten. Voor mensen met een beperking betekent inclusief dat ze meedoen op voet van gelijkheid, dat ze regie hebben over hun eigen leven en dat ze toegang hebben tot dezelfde voorzieningen en diensten als mensen zonder beperking. Een inclusief beleid maken is beleid voor iedereen. Het maken van inclusief beleid begint met bewustwording. Inclusief beleid ontstaat als bij het schrijven van nieuw beleid direct goed nagedacht wordt over welke gevolgen de maatregelen hebben voor mensen met een beperking.

Ongevraagd advies

De ASD adviseert om als gemeente een “lokale inclusie” agenda op te stellen. In dit plan is opgenomen hoe de gemeente het VN verdrag lokaal gaat uitvoeren. Zorg ervoor dat in het plan de onderwerpen onderwijs, werk, inkomen, vervoer en mobiliteit, sport, wonen en leven een plek krijgen. In het plan geeft de gemeente aan hoe het samen gaat werken met mensen met een handicap en/of organisaties die hen vertegenwoordigen en te werken aan het geleidelijk dichterbij brengen van een toegankelijke en inclusieve samenleving waarbij alle inwoners zich betrokken voelen. Beschrijf in het plan ook duidelijk welke verbeteringen en doelen de gemeente gaat realiseren en geef aan in welke termijn dat gaat gebeuren.

Om het plan handen en voeten te geven adviseren wij om een ambtenaar aan te stellen die verantwoordelijk is voor het realiseren van de lokale inclusie agenda.

Om de beleidsmedewerkers en bestuurders ervan bewust te maken vooraf na te denken over de gevolgen voor mensen met een beperking adviseren wij om een paragraaf “inclusief beleid” op te nemen in de nota’s en in het format voor raads- en collegebesluiten. De ASD heeft het inclusief beleid duidelijk verwoord en heeft dit opgenomen bij de besluitvorming van zijn adviezen.

Tot slot:

Het ongevraagd advies van de kennisgroep WMO is uitvoerig besproken in de vergadering van de ASD Meierijstad d.d. 11 januari 2018 en heeft daarin de unanieme steun gekregen.

Met dit advies hoopt de ASD Meierijstad een constructieve bijdrage te hebben geleverd en verzoekt het College dit advies te betrekken bij het te ontwikkelen beleid en het tevens ter kennisname aan te bieden aan de gemeenteraad zodat dit betrokken kan worden bij komende beraadslagingen.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet

Met vriendelijke groet,

Pieter H.F.M. van Dieperbeek

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Meierijstad